

מהו מדד מחירים? ומהו מדד ה-S&P 500?

האקטואר רועי פולניצר מסביר מהו מדד מחירים? מהו מדד מניות בבורסה? מהו מדד ה-S&P 500, מדוע חשוב לחברות להיסחר במדד ה-S&P 500? ואיך אפשר להשקיע במדד ה-S&P 500?

כלל המניות הנסחרות בו לפי גודלן. לכן ייתכן מצב בו, למשל, מניות מיקרוסופט, אפל ואנבידיה, הנכללות בתוך מדד ה-S&P 500, יעלו בשיעור ניכר, בעוד ששאר המניות במדד ירדו.

במקרה כזה התוצאה יכולה להיות עלייה של מדד ה-S&P 500, למרות הירידות. כמובן שגם המצב ההפוך אפשרי - שמדד ה-S&P 500 ירד למרות שמרבית המניות בו עלו.

הכול תלוי באילו מניות עלו ואילו ירדו, ומה חלקן היחסי במדד. אם חברות גדולות יותר עולות, והרבה חברות קטנות יותר יורדות, אז המדד יעלה. מאידך, אם חברות גדולות יותר יורדות, והרבה חברות קטנות יותר עולות, אז המדד ירד.

מדוע חשוב לחברות להיסחר במדד ה-S&P 500?

חברות מעוניינות להיסחר במדד ה-S&P 500 משתי סיבות: ראשית, ככל שחברה גדולה יותר ונסחרת במדד גבוה יותר היא זוכה לסיקור תקשורתי ואנליסטי רב יותר. שנית, ישנן קרנות נאמנות הנצמדות למדדים השונים (קרן מתמחה או אינדקס). כאשר מניית החברה נכנסת למדד מדד ה-S&P 500, מובטח לה שהקרנות הצמודות לאותו מדד יקנו אותה, מה שעשוי להעלות את שווייה.

איך אפשר להשקיע במדד ה-S&P 500?

ישנן שתי שיטות עיקריות לרכוש את כל סל המניות של מדד ה-S&P 500: האחת היא באמצעות קרנות נאמנות המתמחות בהשקעה במניות מדד ה-S&P 500 (אינדקס), והשנייה היא באמצעות תעודות סל על מדד ה-S&P 500, ניירות ערך המחקים באופן דומה מאוד את התנהגות מדד ה-S&P 500. הן הקרנות והן תעודות הסל בעצם קונות את כל המניות הנכללות במדד ה-S&P 500, בהתאם למשקלה של כל מניה, וכך נותנות תשואה דומה לתשואה שהוא מציג - לטוב ולרע.

S&P 500 Index - Historical Annual Data

Year	Annual % Change	Year	Annual % Change
2023	24.23%	2016	9.54%
2022	-19.44%	2015	-0.73%
2021	26.89%	2014	11.39%
2020	16.26%	2013	29.60%
2019	28.88%	2012	13.41%
2018	-6.24%	2011	0.00%
2017	19.42%	2010	12.78%

מהו מדד ה-S&P 500?

מדד ה-S&P 500 הוא המדד הנצפה הרחב ביותר של מניות אמריקאיות גדולות. המדד נחשב כאינדקס עבור הכלכלה האמריקאית והוא רכיב באינדקס של האינדקס המובילים.

הבעיה היא שבין 500 הגדולות המרכיבות את מדד ה-S&P 500 יש חברות מאוד גדולות, כמו מיקרוסופט, ששוויה למעלה מ-3 טריליון דולר, וחברות קטנות יחסית כמו תאגיד פוקס, ששוויו כ-14.36 מיליארד דולר. לא סביר שכל אחת מהן תשפיע על המדד באותו אופן, כלומר תהווה 0.20% ממנו.

#	Company	Symbol	Portfolio%
1	Microsoft Corp	MSFT	7.34%
2	Apple Inc.	AAPL	6.52%
3	Nvidia Corp	NVDA	3.92%
4	Amazon.com Inc	AMZN	3.75%
5	Meta Platforms, Inc. Class A	META	2.53%
6	Alphabet Inc. Class A	GOOGL	2.02%
7	Alphabet Inc. Class C	GOOG	1.72%
8	Berkshire Hathaway Class B	BRK.B	1.71%

מדד ה-S&P 500 משוקלל לפי גודלן היחסי של החברות הנכללות בו, כך שחברה גדולה יותר משפיעה יותר על המדד מחברה קטנה. אם מיקרוסופט עולה במהלך המסחר ההשפעה שלה על מדד ה-S&P 500 תהיה גדולה יותר מאשר אם תאגיד פוקס יעלה באותו שיעור.

#	Company	Symbol	Portfolio%
498	Zions Bancorporation N.a.	ZION	0.01%
499	Ralph Lauren Corporation	RL	0.01%
500	Mohawk Industries, Inc.	MHK	0.01%
501	V.F. Corporation	VFC	0.01%
502	Fox Corporation Class B	FOX	0.01%
503	News Corporation Class B	NWS	0.01%

מיקרוסופט מהווה 7.28% ממדד ה-S&P 500, אפל מהווה 6.63% ואנבידיה מהווה 3.78%. מניית תאגיד פוקס הקטנה מהווה רק כ-0.01% מהמדד. במהלך יום המסחר מחירי המניות עולים ויורדים. בסוף היום, כאשר נקבע שער הסגירה למניות, נקבע גם מדד ה-S&P 500, ואז ניתן לדעת אם הוא עלה או ירד.

כיצד קורה שמדד ה-S&P 500 עולה, אבל מניות רבות בו יורדות?
כפי שאמרנו, מדד ה-S&P 500 משקלל את

הבורסה היא מקום מפגש של קונים ומוכרים של ניירות ערך. ציבור המשקיעים מחפש איזושהי הכללה, איזה שהוא מצפן שיווה לו להיכן נעה הבורסה, ואת הצורך הבסיסי הזה מספקים המדדים. היום נדבר על מדד ה-S&P 500 אבל לפני כן נסביר מהו מדד.

מהו מדד מחירים?

מדד מחירים הוא שיטה לחישוב עליות וירידות של כמה מרכיבים. קחו למשל את מדד המחירים לצרכן (מה שנקרא בעגה הציבורית האינפלציה). כאשר אומרים שהמדד עלה ב-1%, הכוונה אינה שכל המוצרים התייקרו בדיוק ב-1%, אלא שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בנתה סל מוצרים שמתאים למשפחה ממוצעת, בכל חודש היא בודקת בכמה עלה מחירו של הסל, וכך היא קובעת מדד לעליית המחירים במשק.

על בסיס מדד זה נכתבים חוזים (לרכישת דירה, למשל), אנשים לוקחים הלוואות (משכנתא) ומפקידים את כספם בבנק. כאשר אומרים שהפיקדון בבנק הוא צמוד מדד פלוס 2%, למשל, זה אומר שהבנק יעלה או יוריד את סכום הפיקדון בכל שנה לפי העלייה או הירידה במדד המחירים לצרכן - ויוסיף על כך 2%.

כך, למעשה, נשמר הערך הריאלי של הפקדון - כלומר הערך האמיתי, בזמן קנייה, של הכסף.

מהו מדד מניות בבורסה?

מדדי המניות בבורסה דומים למדי למדד המחירים לצרכן. הבורסה לוקחת כמות מסוימת של מניות, נותנת לה שם ומודדת בכמה עלו או ירדו. מדד ת"א-35, למשל, מורכב מ-35 המניות של החברות עם השווי הכי גבוה בבורסה. מדד זה מהווה אינדיקציה לביצועי הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

המדד השני בחשיבותו בבורסה לניירות ערך בתל אביב הוא מדד ת"א-125. כשמו, הוא כולל בתוכו 125 חברות: את 35 החברות הגדולות במשק ואת 90 החברות הבאות אחריהן מבחינת שווי שוק. היתרון של ת"א-125 טמון בכך שמי שמסתכל עליו מקבל תמונה רחבה יותר לגבי מה שקורה בבורסה - כלומר מה קורה גם בחברות קטנות יותר.